

Olimpiad Linguistik Asia Pasifik Pertama

5 Mei 2019

Soalan

- Dengar dan ikut arahan pegawai pertandingan.
- Pertandingan ini berlangsung selama lima jam. Set soalan mengandungi tujuh halaman dan lima soalan. Anda boleh menyelesaikan soalan dengan sebarang cara.
- Anda tidak dibenarkan menggunakan sebarang peranti elektronik, bahan bertulis atau bercetak, atau sumber informasi luaran lain ketika pertandingan.
- Jika anda mempunyai sebarang pertanyaan tentang soalan, angkat tangan anda dan tanyakan kepada pengawas pertandingan. Pengawas pertandingan akan merujuk kepada juri sebelum menjawab.
- Syarat untuk menulis jawapan
  - Jangan ulang semula pernyataan dalam soalan.
  - Tuliskan jawapan kepada setiap soalan menggunakan helaian kertas berbeza.
  - Gunakan hanya muka hadapan kertas jawapan.
  - Pada setiap helaian kertas, tuliskan nama anda, nombor soalan, dan susunan muka surat untuk soalan tersebut, contohnya:

Name	...
Problem #	5
Page #	1 / 3

Name	...
Problem #	5
Page #	2 / 3

Name	...
Problem #	5
Page #	3 / 3

(bermaksud helaian pertama, kedua, dan ketiga, dari tiga helaian untuk soalan kelima.)

Jika tidak, hasil kerja anda mungkin akan tersisih atau terpisah.

- Jawapan-jawapan anda mesti disokong dengan hujah. Jawapan yang betul tetap akan diberi markah yang rendah kecuali disertakan dengan penerangan.

Soalan 1 (20 markah). Berikut adalah kuasa empat nombor-nombor asli dalam urutan menaik:

1, 16, 81, 256, 625, 1296, 2401, 4096, 6561, 10000, . . .

Sepuluh sebutan pertama dalam jujukan ini dinyatakan dalam bahasa Ik, mengikut urutan sembarangan.:

- a. η amirá lebetse náda tomínékwa túde náda jírımı túde náda kíđı kɔn
- b. álifika ts'agúsé náda tomínékwa túde náda kíđı ts'agúsé náda jírımı túde náda kíđı kɔn
- c. álifika túde náda kíđı kɔn náda η amirá túde náda tomínékwa túde náda kíđı kɔn náda nébɛɛ kɔn
- d. álifika tomín
- e. álifika kɔn náda η amirá lebetse náda tomínékwa túde náda kíđı ts'agúsé náda jírımı túde náda kíđı kɔn
- f. tomínékwa túde náda kíđı ađe náda nébɛɛ kɔn
- g. tomínı náda jírımı túde náda kíđı kɔn
- h. kɔn
- i. álifika lebetse náda η amirá ts'agúsé náda kɔn
- j. η amirá túde náda kíđı kɔn náda tomínékwa lebetse náda jírımı túde

(a) Tentukan padanan yang betul.

(b) Tulis dalam nombor:

- k. álifika tomínı náda jírımı lebetse
- l. tomínékwa túde náda kíđı kɔn
- m. tomínékwa túde náda nébɛɛ kɔn
- n. álifika η amirá kɔn

(c) Tuliskan dalam bahasa Ik: 3108.

(d) Tulis sebutan kesebelas untuk jujukan ini dalam bahasa Ik.

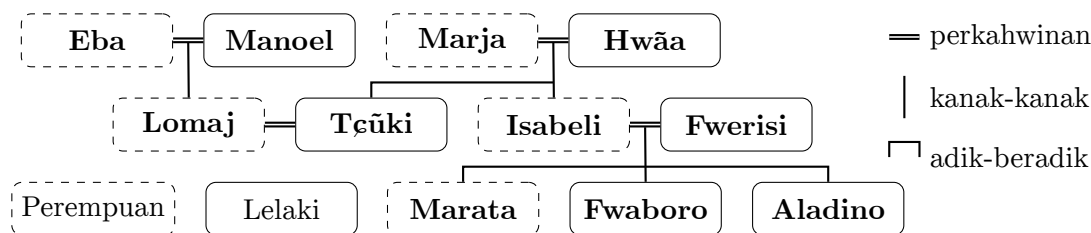
△ Bahasa Ik adalah tergolong dalam rumpun bahasa Nilo-Saharan. Ia dituturkan oleh kira-kira 7,500 orang di dalam Uganda.

$\mathfrak{b}$, $\mathfrak{d}$, $\mathfrak{j}$, $\mathfrak{\eta}$ dan $\mathfrak{ts}'$ ialah huruf-huruf konsonan. $\mathfrak{o}$, $\mathfrak{e}$ dan $\mathfrak{i}$ masing-masing diucapkan seperti $\mathfrak{o}$, $\mathfrak{e}$ dan $\mathfrak{i}$, tetapi dengan lidah yang sedikit diturunkan. Tanda $\acute{}$ bermaksud nada tinggi.

Kuasa empat bagi nombor n adalah hasil darab empat nombor n . ($n^4 = n \times n \times n \times n$)

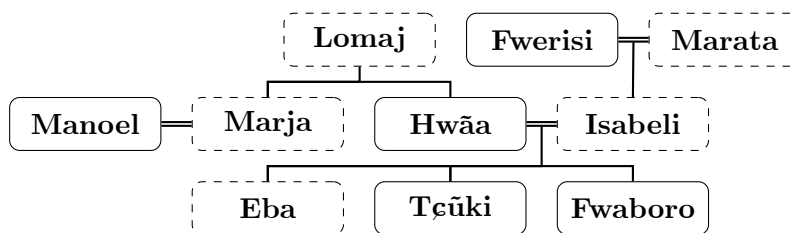
—Minkyu Kim

Soalan 2 (20 markah). Berikut ialah salasilah keluarga untuk keluarga Urarina. Di bawah ialah beberapa ayat dalam bahasa Urarina dan terjemahan bahasa Malaysia.

Penutur	Pendengar	Bahasa Urarina	Terjemahan bahasa Malaysia
Aladino	Fwaboro	Kati takai	<i>Kamu telah jumpa seekor monyet 'capuchin' gelap.</i>
Eba	Marja	Ta kabesiine	<i>Bukankan kamu telah selesai memberitahu saya?</i>
Fwaboro	Isabeli	Katiatçena	<i>Adakah dia beri kepada saya?</i>
Fwerisi	Fwaboro	Ibahahia eene	<i>Perempuan itu ketika itu sedang bertanya kamu.</i>
Fwerisi	Hwāa	Arisiitçe	<i>Kamu telah selesai mencari dia.</i>
Isabeli	Tçūki	Bahaitçe	<i>Kamu telah tanya dia.</i>
Lomaj	Fwerisi	Katakasiatçe	<i>Dia telah selesai berjumpa saya.</i>
Lomaj	Eba	Kuretiahiei	<i>Kamu ketika itu sedang membeli ia.</i>
Manoel	Hwāa	Ta esenetaane	<i>Bukankah dia telah percaya dia?</i>
Manoel	Tçūki	Dzesenetaatçe	<i>Dia telah percaya kamu.</i>
Manoel	Lomaj	Kabesiatçe	<i>Dia telah selesai memberitahu saya.</i>
Marata	Lomaj	Dzariahia katça	<i>Lelaki itu ketika itu sedang mencari kamu.</i>
Marata	Fwerisi	Kesenetaitçe	<i>Kamu telah percaya saya.</i>
Marja	Isabeli	Kuresesia etoe	<i>Seekor monyet burung hantu telah selesai membeli ia.</i>
Tçūki	Hwāa	Itakahia	<i>Dia ketika itu sedang berjumpa kamu.</i>

Satu salasilah keluarga baru adalah diberikan. Isikan tempat kosong. Berikan kesemua jawapan yang mungkin untuk tempat-tempat kosong 4–6.

Penutur	Pendengar	Bahasa Urarina	Terjemahan bahasa Malaysia
Eba	Fwerisi	Kabiatçe kati	1 _____
Hwāa	Eba	Eene takahiatçena etoe	2 _____
Lomaj	Marata	Ta katça arisiane	3 _____
Marja	4 _____	Ta itiatçene eene	<i>Bukankah perempuan itu telah beri kepada kamu?</i>
Eba	5 _____	Etoe bahaa katça	<i>Lelaki itu telah tanya seekor monyet burung hantu.</i>
Hwāa	6 _____	Kabesiana	<i>Adakah dia telah selesai memberitahu saya?</i>
Fwaboro	Isabeli	7 _____	<i>Adakah dia ketika itu sedang membeli seekor monyet burung hantu?</i>
Hwāa	Marata	8 _____	<i>Seekor monyet 'capuchin' gelap telah percaya kamu.</i>
Fwerisi	Hwāa	9 _____	<i>Dia ketika itu sedang mencari lelaki itu.</i>
Fwaboro	Fwerisi	10 _____	<i>Adakah dia beritahu kamu?</i>

△ Bahasa Urarina adalah sebuah bahasa terasing. Ia dituturkan oleh kira-kira 3,000 orang di dalam Peru utara barat.

Tanda baca tidak digunakan dalam data bahasa Urarina ini. **tɕ** dan **dʒ** ialah huruf-huruf konsonan.

Orang Urarina mengamalkan adat yang memihak kepada pengantin perempuan, iaitu pasangan itu akan tinggal berhampiran keluarga isteri selepas perkahwinan.

Semua ahli keluarga dalam soalan ini berusia melebihi 15 tahun dan secara tradisinya dianggap sebagai orang dewasa .
—Yung-Jui Yao

Soalan 3 (20 markah). Berikut ialah beberapa ayat dalam bahasa Mee dan terjemahannya yang mungkin dalam bahasa Malaysia :

1. *yanameege*   *Kamu telah bawa saya untuk dia hari ini.*
2. *nakadoogi*   *Dia telah lihat kamu untuk saya hari ini.*
3. *teenedoogi*   *Dia tidak melihat kita hari ini.*
4. *ninyanedoope*   *Kamu telah lihat kita untuk kita.*
5. *ebukaipa*   *Saya telah selamatkan mereka.*
6. *meege*   *Kamu telah datang hari ini.*
7. *kaaaakadoope*   *Kami berdua telah jumpa untuk kamu.*
8. *naakawageegai*   *Mereka telah lawan untuk saya hari ini.*
9. *aanabukaipaa*   *Kamu berdua telah selamatkan saya.*
10. *teekameege*   *Kami tidak bawa kamu hari ini.*
11. *teedokaipe*   *Kamu tidak angkat dia.*
12. *teekiyaaameepe*   *Kami berdua tidak datang untuk kamu semua.*

(a) Terjemahkan kepada bahasa Malaysia:

13. *aameepai*
14. *teekedoogi*
15. *naaameegaa*
16. *teenadokaipaa*

(b) Terjemahkan kepada bahasa Mee:

17. *Kamu telah lihat mereka hari ini.*
18. *Saya tidak datang untuk dia hari ini.*
19. *Kamu berdua telah lihat dia untuk kita.*
20. *Mereka telah selamatkan satu sama lain.*

(c) Ayat-ayat ini boleh ditafsirkan dalam pelbagai cara. Berikan kesemua terjemahan yang mungkin.

21. *kameepi*
22. *edoope*

△ Bahasa Mee (bahasa Ekari) adalah tergolong dalam rumpun bahasa Trans–New Guinean. Ia dituturkan oleh kira-kira 100,000 orang di dalam wilayah Papua, Indonesia. —Tsuyoshi Kobayashi

Soalan 4 (20 markah). Berikut ialah beberapa kata kerja dalam bahasa Ibrani dan terjemahan bahasa Malaysia dalam susunan rambang:

*katava, higdil, hitxatavt, hitbatel, gadalti, zakanta, higniva, hikhalta,
kitavti, bitalt, ahava, shimarti, ginev, gadala*

1. <i>Saya telah membesar.</i>	8. <i>Kamu (perempuan) telah berhubung (dengan seseorang).</i>
2. <i>Dia (perempuan) telah menyayangi (seseorang).</i>	9. <i>Dia (perempuan) telah menulis (sesuatu).</i>
3. <i>Dia (perempuan) telah membesar.</i>	10. <i>Dia (lelaki) telah membesarkan (sesuatu).</i>
4. <i>Saya telah menulis kembali (sesuatu).</i>	11. <i>Kamu (lelaki) telah memberi makan (seseorang).</i>
5. <i>Kamu (lelaki) telah menua.</i>	12. <i>Dia (perempuan) telah menyeludup (sesuatu).</i>
6. <i>Dia (lelaki) telah mencuri berulang kali (sesuatu).</i>	13. <i>Dia (lelaki) telah menghina dia sendiri.</i>
7. <i>Kamu (perempuan) telah menghina (seseorang).</i>	14. <i>Saya telah menjaga (sesuatu) dengan rapi.</i>

(a) Tentukan padanan yang betul.

(b) Terjemahkan kepada bahasa Malaysia:

zakan, katav, hitshamara, ganavt

(c) Terjemahkan kepada bahasa Ibrani:

15. *Saya telah menulis (sesuatu).*
16. *Kamu (lelaki) telah menghina (seseorang).*
17. *Dia (perempuan) telah menyayangi (seseorang) kembali.*

△ Bahasa Ibrani adalah tergolong dalam cabang Semitik dalam rumpun bahasa Afro-Asiatic. Ia dituturkan oleh kira-kira 9,000,000 orang di seluruh dunia. Bahasa Ibrani ialah bahasa rasmi Israel.

$\text{ə} \approx e$ dalam *emak*. **kh**, **sh** dan **q** ialah huruf-huruf konsonan.

—Aalok Sathe

Soalan 5 (20 markah). Berikut ialah beberapa perkataan bahasa Turki Lama ditulis dalam tulisan Turki Lama, transkripsi Roman dan terjemahan bahasa Malaysia:

𐰀𐰆𐰆	adaq	<i>kaki</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	altun	<i>emas</i>
𐰆𐰆𐰆	amtï	<i>sekarang</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	ädgüti	<i>dengan baik</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	bängü	<i>abadi</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	bašliyïy	<i>pembawa kepala, yang angkuh</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	bilmäz	<i>dia tidak tahu</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	bodun	<i>penduduk</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	buluḡ	<i>bucu</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	içrä	<i>di dalam</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	ïçyïnu	<i>selepas kalah</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	kälürtüm	<i>saya bawa</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	költä	<i>di tasik</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	oḡlan	<i>budak lelaki</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	oḡliti	<i>anak-anak lelaki mereka</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	ölti	<i>dia dibunuh</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	qara	<i>hitam</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	qïš	<i>musim sejuk</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	sub	<i>air</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	tirkiš	<i>pergi mengikut urutan</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	tölis	<i>Tölis (nama seseorang)</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	uluḡ	<i>hebat</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	ümüzsän	<i>kamu tidak akan fikir</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆	yazi	<i>kawasan lapang, padang</i>
𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆𐰆	yügürti	<i>ia mengalir</i>

(a) Tuliskan dalam tulisan Turki Lama:

1. _____ **ärän** *orang-orang lelaki*
2. _____ **bīčdī** *dia potong*
3. _____ **kōŋül** *hati*
4. _____ **otuz** *tiga puluh*
5. _____ **qayan** *khagan*
6. _____ **tizligig** *pembawa lutut, yang kuat*

(b) Berikan kesemua transkripsi Roman untuk perkataan di bawah:

⊘ϵΥŊ

(c) Terangkan peraturan untuk ejaan tulisan Old Turkic.

⚠ Old Turkic ialah bahasa terawal dalam keluarga bahasa Turkic, dan dijumpa dalam inskripsi Göktürk dan Uyghur bertarikh dari kurun ke-7 hingga kurun ke-13. Old Turkic dijumpai dalam pelbagai sistem penulisan termasuk tulisan Old Turkic, yang digunakan dari kurun ke-8 hingga kurun ke-10.

ä ≈ e dalam *beg*. ĩ adalah disebut seperti *u* dalam *buku*, tetapi tanpa membulatkan bibir. ö dan ü adalah disebut seperti *eu* dalam bahasa Jerman atau *u* dalam bahasa Perancis, masing-masing bersamaan dengan ä dan i dengan bibir membulat. q dan ʏ adalah masing-masing disebut seperti **k** dan **g**, tetapi dibunyikan dari belakang mulut. č, š dan ŋ ialah huruf-huruf konsonan.

Khagan adalah pemerintah empayar beberapa suku Turki dan Mongol. —Jaeyeong Yang

---

Editor-editor: Khairul Anwar, Jeong Yeon Choi, Rujul Gandhi, Shen-Chang Huang, Minkyu Kim (ketua editor), Tae Hun Lee, Jaeyeong Yang, Aalok Sathe, Tsuyoshi Kobayashi, Yung-Jui Yao.

Teks Bahasa Malaysia: Khairul Anwar.

Selamat Menjawab!